

CURRICULUM VITAE

გვარი: ჩუხუა

სახელი: მერაბი

სამუშაო ადგილი : თსუ ასოცირებული პროფესორი; ენათმეცნიერების ინსტიტუტი - მთავარი მეცნიერ-მუშაკი; სსიპ

ჩერქეზული კულტურის ცენტრის დირექტორი

მისამართი: თბილისი, ვაშლიჯვარი მე-4ა კორპ., ბ. 35

ელ. ფოსტა: mchukhua@yahoo.com

სამსახურებრივი გამოცდილება, პროფესიული საქმიანობა

თარიღი	დაწესებულების დასახელება და დაკავებული თანამდებობა
1986-1991	ენათმეცნიერების ინსტიტუტი; ლაბორატორიის გამგე
2003-	ენათმეცნიერების ინსტიტუტი; მთავარი მეცნიერ-მუშაკი
2006-	თსუ ასოცირებული პროფესორი
2008-2010	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე
2010-2011	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მრჩეველი
2011-	სსიპ ჩერქეზული კულტურის ცენტრის დირექტორი

სამეცნიერო ხარისხი, აკადემიური წოდება და გამოქვეყნებული შრომები

დისერტაციის დაცვის თარიღი	საკანდ. დის. – 23.06.1989წ.; სადოქტ. დის. – 27.06.2006წ.
დისერტაციის თემა	საკანდ. – „ინგუშური ენის კონსონანტიზმი“; სადოქტ. – „ბგერათმესატყვისობათა სისტემა ნახურ-ქართველურ ენებში“
მინიჭებული კვალიფიკაცია	ფილ. მეცნ. კანდ. / ფილ. მეცნ. დოქტორი
კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ნომერი	№001701

მონოგრაფიები

ქართველურ ენა-კილოთა შედარებითი ლექსიკონი, თბ., 2000-2003
იბერიულ-იჩქერიულ ენათა შედარებითი გრამატიკა, თბ., 2008
ინგუშური ენა, თბ., 2009
ჩერქეზთა გენოციდი, თბ., 2012
ვაინახები (რუსულ და ინგლისურ ენებზე), თბ., 2013
ლაზურ-მეგრული გრამატიკა. 1. მორფოლოგია, თბ., 2015
ქართულ-ჩერქეზულ-აფხაზური ეტიმოლოგიური ძიებანი, თბ., 2017 (იბეჭდება)

სტატიები/მასალები

ჩუხუა მ., ორი მცენარეული სახელისათვის ქართვ. ენებში, ეტიმ. ძიებ., თბ., 1988.

ჩუხუა მ., ქართველური ლექსიკიდან, ეტიმოლოგიური ძიებანი, თბ., 1989.

ჩუხუა მ., ქართველური ლექსიკიდან: 1.სუ-, 2. მწჷს, ეტიმ. ძიებ., თბ., 1990.

ჩუხუა მ., ქართველური ლექსიკიდან, 1. ქართ.კასრ : ზან. ყორშ- : სვან. ყოშ (და სხვ.), ენათმეცნ. ინსტ. ასპ. და ახ. მეცნ. მუშ. სამეცნ. კონფ. თეზ., თბ., 1990.

ჩუხუა მ., ხშულ დენტალთა შესატყვისობისათვის ნახურსა და ქართველურ ენებს შორის, ენათმეცნ. ინსტ.-ის 49-ე სეს. თეზ., თბ., 1991.

ჩუხუა მ., ქართველური ლექსიკიდან, ეტიმ. ძიებ., თბ., 1991.

ჩუხუა მ., ზოგ ფუძედრეკად ზმნათა წარმომავლობისათვის ქართველურ ენებში, ენათმეცნ. ინსტ. ასპ. და ახ. მეცნ. მუშ. სამეცნ. კონფ. თეზ., თბ., 1991.

ჩუხუა მ., ნახურ-ქართველური ბგერათმესატყვისობები (კონსონანტიზმი), ენათმეცნ. ინსტ. მე-60 სეს. მას., თბ., 2001.

ჩუხუა მ., ბგერათმესატყვისობის ერთი სახეობისათვის იბერიულ-კავკასიურ ენებში, ენათმეცნ. ინსტ. მე-61 სეს., მას., თბ., 2002.

- ჩუბუა მ., ზოგიერთი ანთროპონიმის წარმომავლობისათვის ქართველურ დიალექტებში, XXIII რესპ. დიალ. სეს. მას., თბ., 2003.
- ჩუბუა მ., სისინა//შიშინა სიბილანტთა სუბსტიტუციისათვის საერთოქართველურში, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XIV, თბ., 2003.
- ჩუბუა მ., ქართველურ ენა-კილოთა შედარებითი ლექსიკონი, თბ., 2003.
- ჩუბუა მ., ზანიზმები სვანურში, ქართველ. კრებ., II, თბ., 2003.
- ჩუბუა მ., საერთო-ქართველური ლექსიკა ქართველურ დიალექტებში, რესპ. დიალექტ. სამეცნიერო სეს. მას., XXIV, თბ., 2004.
- ჩუბუა მ., ჟ → რ ერთგვაროვანი გარდაქმნისათვის ქართველურსა და საერთონახურში, ქართველ. კრებ., IV, თბ., 2005.
- ჩუბუა მ., სიბილანტ თანხოვანთა ერთგვაროვანი ევოლუციისათვის ქართველურსა და ფუმენახურში, ენათმეცნ. ინსტ. LXIV სამეცნ. სეს. თეზ., თბ., 2005.
- ჩუბუა მ., პროტობერული-კავკასიურიდან მომდინარე ლექსემები ქართველურ დიალექტებში, რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სეს. მას., XXV, თბ., 2005.
- ჩუბუა მ., წინარეკავკასიური სონანტის რეფლექსებისათვის საერთონახურსა და ქართველურში, არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XVII, თბ., 2006.
- ჩუბუა მ., ბგერათმესატყვისობათა სისტემა ქართველურ-ნახურ ენებში (ავტორეფერატი), 2006.
- ჩუბუა მ., საერთოქართველური *წენ- და ოსური ბცენ||ბწენ ფორმათა ურთიერთ-მიმართებისათვის, რესპ. დიალ. სამეცნიერო სეს. მას., XXVII, თბ., 2007.
- ჩუბუა მ., ამოსავალ სისინა სიბილანტთა რეფლექსაციისათვის ქართველურ და აფხაზურ-ადიღურ ენებში, არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნ. ინსტ. 66-ე სამეცნიერო სესია მას., თბ., 2007.
- ჩუბუა მ., დენტალური რიგის ბგერითი შესატყვისობანი ქართველურსა და აფხაზურ-ადიღურ ენებში, არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XVIII, თბ., 2007.
- ჩუბუა მ., იბერიულ-იჩქერიულ ენათა შედარებითი გრამატიკა, თბ., 2008.
- ჩუბუა მ., ვნებითი გვარის სუფიქსაციის პრობლემისათვის ქართველურ ენებში, რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სეს. მას., XXVIII, თბ., 2008.
- ჩუბუა მ., საერთოკავკასიური სამეურნეო ყოფა (შენობა-ნაგებობები), არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XIX, თბ., 2008.
- ჩუბუა მ., დადესტურ-ქართველურ ბგერათმესატყვისობათა სისტემა (სიბილანტები), არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნ. ინსტ. 67-ე სამეცნიერო სეს. მას., თბ., 2008.
- ჩუბუა მ., დამატებითი მასალები საერთოქართველური ფუმე-ენის ლექსიკური ფონდისათვის, ქართვ. ენ. სტრ. საკ., X, თბ., 2009.
- ჩუბუა მ., საერთოკავკასიური ერგატივი, საერთაშორისო საენათმეცნიერო კონფერენცია, ერგატივი და ერგატიული კონსტრუქცია მსოფლიოს ენებში, თბ., 2009.
- ჩუბუა მ., პროტოკავკასიური ფუმე-ენის ლექსიკური შედგენილობისათვის (დრო, ცა, მნათობები, ბუნების მოვლენები), არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XX, თბ., 2009.
- ჩუბუა მ., ვნებითობის ს.-ქართვ. -ავ ნიშანი და მისი შესატყვისი ზანურში, რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სეს. მას., XXX, თბ., 2010.
- ჩუბუა მ., სვანური მიცემითის -ან სუფიქსი და მისი პარალელები სხვა იბერიულ-კავკასიურ ენებში, არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნ. ინსტ. 69-ე სამეცნიერო სესია, მას., თბ., 2010.
- ჩუბუა მ., ბრუნების პრაქართველური სისტემის ზოგი საკითხისათვის, არნ. ჩიქობავას საკითხავები, XXII, თბ., 2011.
- ჩუბუა მ., კვართი და სხვა სამოსელი საერთოკავკასიურ ფუმე-ენაში, ქართვ. ენ. სტრ. საკ., XI, თბ., 2011.
- ჩუბუა მ., ბრუნების პრაქართველური სისტემის ზოგი საკითხისათვის, არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XXII, თბ., 2011.
- ჩუბუა მ., ქართველურ-ბასკური ბგერათმესატყვისობისათვის (ს.-ქართვ. ხ : ს.-ბასკ. ჰ), რესპ. დიალექტ. სამეცნიერო სეს. მას., XXXI, თბ., 2011.
- ჩუბუა მ., სახელური -იშენი დაბოლოების კვალიფიკაციისათვის ლაზურ-მეგრულში, არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XXIII, თბ., 2012.
- ჩუბუა მ., ზედსართავ სახელთა ბრუნების ერთი თავისებურებისათვის მეგრულში, რესპუბლიკური დიალექტოლოგიური სამეცნიერო სეს. მას., XXXII, თბ., 2012.
- ჩუბუა მ., სახელური სიტყვაწარმოების ზოგი საკითხისათვის ზანურში, ლაზურისა და მეგრულის გრამატიკის საკითხები. I. თბ., 2013.
- ჩუბუა მ., -ერ სუფიქსიან ნამყო დროის მიმდებარე საკითხისათვის ლაზურ-მეგრულში, ქართველურ ენათა სტრუქტურის საკითხები, N12 თბ., 2013.
- ჩუბუა მ., ლაზური ზოდა `ზღვა~ ფუძის მეგრული ეკვივალენტისათვის, არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XXIV, 2013.
- ჩუბუა მ., მიმდებარე ლაზურსა და მეგრულში, ლაზურისა და მეგრულის გრამატიკის საკითხები. II. თბ., 2014.
- ჩუბუა მ., ვნებითობის -ან სუფიქსისათვის მეგრულ-ლაზურში, რესპუბლიკური დიალექტო-ლოგიური სამეცნიერო სეს. მას., XXXIV, თბ., 2014.

ჩუხუა მ., სახელმწიფო წარმოების ზოგი საკითხისათვის ლაზურ-მეგრულში, არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები, XXV, თბ., 2014.

ჩუხუა მ., გვარის კატეგორია მეგრულ-ლაზურში, ლაზურისა და მეგრულის გრამატიკის საკითხები, III, თბ., 2015.

განათლება/ტრენინგი

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, ფაკულტეტი	ჩარიცხვისა და დამთავრების წლები	კვალიფიკაცია
თსუ ფილოლოგიის ფაკულტეტი (კავკ. ენ. სპ.)	1981-1986 წწ	ქართული ენისა და ლიტ-ის მასწავლებელი

მონაწილეობა სამეცნიერო კონფერენციებში (ბოლო 10 წელი)

N	მოხსენების სათაური	თანაავტ.	კონფერენციის დასახელება	ადგილი	თარიღი
1	-ვა დაბოლოებთან კოლხურ გვარ-სახელთა წარმომავლობისათვის		ბ. ჯორბენაძისადმი მიძღვნილი კონფერენცია	თბილისი	2013
2	„ქუჯის წარმომავლობისათვის“		თსუ ტოპონიმის ლაბორატორიის რესპ. კონფ.	თბილისი	2013
3	ლაზური ზორდა "ზღვა" ფუძის მეგრული შესატყვისისათვის		„არნოლდ ჩიქობავას საკითხავები“	თბილისი	2013
4	ზედსართავი სახელის ქართველური სისტემა და აღმატებითი ხარისხის ერთი შემთხვევისათვის მეგრულ-ლაზურში.		ენათმეცნიერების ინსტ.-ის სამეცნიერო სესია	თბილისი	2013
5	დასახლება-მშენებლობასთან დაკავშირებული ტერმინოლოგია საერთოკავკასიურში (რუს. ენაზე)		ზ. კერაშევასადმი მიძღვნილი საერთ. კონფერენცია	მაიკოპი	2013
6	სახელური სიტყვაწარმოების ზოგი საკითხისათვის ზანურში		კონფ.: „ლაზურისა და მეგრულის გრამატიკის საკითხები“	თბილისი	2013
7	პროტობერული ფუძე-ენის ფონოლოგიური სისტემა (პარადიგმატული ანალიზი)		კავკასიოლოგთა პირველი საერთაშორისო კონგრესი	თბილისი	2007

8	The Lazians		ბილბაოს საერთაშორისო კონგრესი	ბილბაო, ესპანეთი	2008
9	The Georgian-Russian conflict and the problem of s. c. South Ossetia		Conference on Caucasus Studies: Migration – Society – Language	მალმო, შვედეთი	2008
10	Dental sound-correspondences in the Ibero-Caucasian Languages		Муждународная научная конференция, Кавказские языки	დაღესტანი, რუსეთის ფედერაცია	2009
11	«К истории общекавказской культуры: посуда по археологическо-лингвистическим данным»		საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “კავკასიის არქეოლოგია, ეთნოლოგია, ფოლკლორისტიკა”	თბილისი	2009
12	Общекавказская культура: металлургия		Муждународная научная конференция	მოსკოვი, რუსეთის ფედერაცია	2010
13	საერთოკავკასიური ერგატივი		საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია – ერგატივი და ერგატიული კონსტრუქცია მსოფლიოს ენებში	თბილისი	2008
14	Historisches Porträt von Kaukasus		Zurich	შვეიცარია	2015
15	Cultural vocabulary in the Caucasian languages, <i>Lexical and typological diversity in Caucasian languages</i>		University of Lund. May	შვედეთი	2015
16	Towards the Correspondences of Bilabial, Dental and Hizzing Sibilants in the Kartvelian and Sindy (Aphaz-Adygean) Languages		Duzce University Conference on Caucasus Studies	თურქეთი, დუზჯე	2016
17	Phonologic system of the Proto-Kartvelian radical-language (<i>paradigmatic analysis</i>)		The South Caucasian Chalk Circle: Philology meets Linguistics	Paris	2016

სამეცნიერო გრანტებსა და პროგრამებში მონაწილეობა

№	პროექტის დასახელება	დონორი ორგანიზაცია, პროექტის №	წლები	როლი პროექტში
1	სვანური ენა	რუსთაველის სამეცნიერო ფონდი	2009-2011	ექსპერტ-ლინგვისტი
2	მეგრულ-ლაზურის მორფოლოგია	რუსთაველის სამეცნიერო ფონდი	2012-2015	ექსპერტ-ლინგვისტი
3	იბერიულ-კავკასიურ ენათა ეტიმოლოგიური ლექსიკონი	„კავკასიის ფონდი“	2011-	ავტორ-შემსრულ-ებელი
4	Cultural vocabulary in the Caucasian languages, <i>Lexical and typological diversity in Caucasian languages</i>	ლუნდის უნივერსიტეტი (შვედეთი)	2015-	კავკასიოლოგი-მკვლევარი

სარედაქციო კოლეგიების წევრი:

1. იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერება
2. ქართველურ ენათა სტრუქტურის საკითხები
3. კავკასიოლოგიური ძიებანი

რედაქტორი - ალიო ქობალაია, მეგრული ლექსიკონი, 2010

ალი თანდილავა, ლაზური ლექსიკონი, 2013

პაატა ცხადაია, სამეგრელოს ტოპონიმია, 2008-2016, (წიგნები 1-8)

დამატებითი ინფორმაცია

ჯილდო:

ღირსების ორდენი - 2011

ბრწყინვალეების ორდენი - 2013

იმამ შამილის ოქროს მედალი - 2014

მერაბ ჩუხუა

თარიღი: 29.05.2017